

ข้าวพันธุ์เหนียวดำกาดันดำ

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (วิทยาเขตชุมพร)
ที่อยู่ เลขที่ 1 ซ.ฉลองกรุง 1 เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520
โทรศัพท์ 0 2329 8212-13

แหล่งที่มาและประวัติ

ข้าวพันธุ์เหนียวดำกาดันดำ เป็นข้าวไรที่ได้จากการสำรวจและรวบรวมพันธุ์ข้าวไว้ในจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2543 ได้รับการยืนยันจากกานันตำบลหินแก้วอำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร (นายบุญเลิศ ศรีชาติ อายุ 64 ปี) ว่าเป็นพันธุ์ข้าวไรพื้นเมืองที่ใช้ปลูกในท้องที่ของจังหวัดชุมพรมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปู่ ย่า ตา ยาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ได้รวบรวมพันธุ์มาปลูกศึกษาพันธุ์ จากการศึกษา พบลักษณะพันธุ์ปน พันธุ์ไม่บริสุทธิ์ และมีคุณภาพไม่ดี และในปี พ.ศ. 2548-2550 ได้นำเมล็ดพันธุ์เหนียวดำกาดันดำมาปลูกคัดเลือกพันธุ์โดยวิธีคัดรวมหรือการคัดเลือกเป็นหมู่เพื่อจะได้พันธุ์ที่มีหลายยีนไทพ์ ทำให้ทนทานต่อสภาพแวดล้อมและมีอัตราปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้สูง โดยคัดเลือกต้นที่ไม่แข็งแรง มีการเจริญเติบโตไม่ดี และมีลักษณะแตกต่างจากประชากรกลุ่มใหญ่ที่สุด (off-type) ออกไปจากแปลงปลูก จากต้นที่ผ่านการคัดเลือกทั้งหมดจะเลือกต้นที่ดีที่สุดจำนวน 30% ของประชากร ทำการศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ ปี พ.ศ. 2551 ตรวจสอบผลผลิตและลักษณะอื่น ๆ โดยใช้แผนการทดลองในสถาบันวิทยาเขตชุมพร ตำบลหินแก้ว อำเภอท่าแซะ และอำเภออื่น ๆ จังหวัดชุมพร ทำการขยายเมล็ดพันธุ์เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2552

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช/ประเภท ข้าวไรไวต่อช่วงแสง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* L.

ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและลักษณะทางการเกษตร

อายุถึงวันออกดอก 50%	: 113 วันหลังออก
อายุเก็บเกี่ยว	: 143 วันหลังออก
ลำต้น : ทรงกอ (ระยะออกดอก50%)	: ตั้งตรง
ความสูง (ถึงปลายรวง)	: 115.06 ซม.
สีปล้อง (ระยะออกดอก50%)	: สีดำม่วง
ความแข็ง (หลังออกดอก 20 วัน)	: ไม่ล้ม
ใบ : สีใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
สีของกาบใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: เขียว
มุมปลายใบ (ระยะแตกกอเต็มที่)	: ตั้งตรง

การมีขนของแผ่นใบ (ระยะแตกกอเต็มที่) : มีขน

การแก่ของใบ (ระยะเก็บเกี่ยว) : ซ้ำ

ลิ้นใบ : (ระยะแตกกอ)

สี : น้ำตาลม่วง

รูปร่าง : 2 แฉก

หูใบ : น้ำตาลเข้ม

ข้อต่อใบ : น้ำตาล

ใบธง : มุมใบธง : แนวนอน

รวง : ความยาว (ระยะเก็บเกี่ยว) : 26.95 ซม.

ลักษณะของรวง (ระยะออกดอก 20 วัน) : รวงแน่น

การแตกกระแฉ่ (ระยะออกดอก 20 วัน) : ระแฉ่ถี่

การยืดยาวของรวง (ระยะออกดอก 20 วัน) : คอรวงยาว

จำนวนเมล็ดดีต่อรวง : 212 เมล็ด

การติดเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว) : ขึ้นอยู่กับปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

การร่วงของเมล็ด (ระยะเก็บเกี่ยว) : ปานกลาง

การนวด (ระยะเก็บเกี่ยว) : ปานกลาง

จำนวนรวงต่อกอ : 9-10 รวง

ดอก : (ระยะออกดอก50%)

สียอดเกสรตัวเมีย : ม่วง

สีของปลายยอดดอก : ม่วง

เมล็ด : (ระยะหลังเก็บเกี่ยว)

หางข้าว : มี

สีของยอดเมล็ด : น้ำตาล

ขนบนเปลือกเมล็ด : มีขน

ความยาวของกลีบรองดอก : 0.2 ซม.

สีของกลีบรองดอก : น้ำตาล

ระยะพักตัว : 7-8 สัปดาห์

คุณภาพเมล็ด

คุณภาพทางกายภาพ

สีของเปลือกเมล็ด : ดำม่วง

สีของข้าวกล้อง : ดำ

ชนิดของข้าว : ข้าวเหนียว

การเป็นท้องไข : มีน้อย

ขนาดของข้าวเปลือก	: ยาว 1.08 ซม. กว้าง 0.30 ซม. หนา 0.20 ซม.
ขนาดของข้าวกล้อง	: ยาว 0.85 ซม. กว้าง 0.20 ซม. หนา 0.10 ซม.
รูปร่าง (ข้าวกล้อง)	: ยาว
น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด	: 21.94 กรัม
ความหอม : มีกลิ่นหอม	

ลักษณะประจำพันธุ์ดีเด่น

ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี ทนแล้ง เหมาะสำหรับปลูกเป็นข้าวไร่ในภาคใต้ และปลูกเป็นพืชแซมในสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล การชुरวงดี คอรวงยาวเหมาะสำหรับเก็บเกี่ยวด้วยแกะ ต้านทานโรคไหม้ มีกลิ่นหอม คุณภาพการสีดี เมล็ดยาวเรียวย เหมาะสำหรับปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ โดยทำเป็นข้าวกล้อง ข้าวซ้อมมือ มีปริมาณธาตุเหล็ก 24.96 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูกเป็นข้าวไร่ โดยปลูกบนที่ดอน หรือที่ราบสูง ไม่มีน้ำ

ภาพแสดงลักษณะข้าวพันธุ์เหนียวดำก้านดำ